

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1
 Marita Ekdahl

DOM
2015 -05- 2 0
 Meddelad i
 Malmö

Mål nr
 2433-15
 2434-15
 2436-15

KONKURRENSVERKET	
2015 -05- 2 1	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

e-Avrop AB, 556533-8133
 c/o Julianna Olofsson
 Box 2004
 103 11 Stockholm

MOTPARTER

1. Ängelholms kommun
 262 80 Ängelholm

mål nr 2433-15

2. Örkelljunga kommun
 286 80 Örkelljunga

mål nr 2434-15

3. Höganäs kommun
 Stadshuset
 263 82 Höganäs

mål nr 2436-15

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår e-Avrop AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

BAKGRUND

Ängelholms kommun, Örkelljunga kommun och Höganäs kommun (Kommunerna) genomför en upphandling av upphandlingssystem. Upphandlingen genomförs enligt reglerna i LOU om förenklat förfarande. Enligt tilldelningsbeslut den 4 mars 2015 har kontraktet tilldelats Visma Commerce AB (Visma).

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

e-Avrop AB (e-Avrop) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om. e-Avrop anför bl.a. följande.

Utvärderingen

Kommunerna har inte utvärderat anbuden i enlighet med det egna förfrågningsunderlaget. Av förfrågningsunderlaget, punkten 4.2 Användarvänlighet, framgår bl.a. att anbudsgivarnas system kommer att testas i erbjuden testmiljö. Vidare anges att alla anbud som klarar steg två i utvärderingen kommer att bedömas och poängsättas avseende användarvänlighet.

I upphandlingen angavs vidare som krav att anbudsgivare skulle ange webbadress och inloggning till testmiljö, vilket e-Avrop gjorde. I samband med att bolaget erhöll tilldelningsbeskedet kontrollerades huruvida Kommunerna hade loggat in och testat systemet. Bolaget upptäckte då att inget test hade genomförts. Kommunerna bekräftade senare att man inte hade testat systemet.

Av Kommunernas svar framgår att man i stället för att följa förfrågningsunderlaget har bedömt användarvänligheten genom den visning som bolaget genomförde i Ängelholm. Vidare framgår att man har hanterat anbuds-

givarna olika genom att man har kontrollerat vissa anbudsgivares bör- och skullkrav i Tendsign, medan man inte gjort detta med exempelvis e-Avrop. Kommunerna har därmed inte iakttagit likabehandlingsprincipen.

Genom att Kommunerna har beskrivit hur utvärderingen ska gå till i sitt förfrågningsunderlag så har man också frånskrivit sig möjligheten till begränsad kontroll i enlighet med upphandlingslagstiftningen. Kommunerna har utlovat att utvärdera användarvänligheten genom att testa i erbjuden testmiljö. Vidare har Kommunerna utlovat att alla anbud som klarar steg 2 i utvärderingen kommer att bedömas och poängsättas avseende användarvänligheten. Något test har inte genomförts och bedömningen och poängsättningen har således inte baserats på det utlovade testet utan på en visning av e-Avrops system. Förfrågningsunderlaget är därmed inte transparent eftersom man inte har kunnat utläsa hur utvärderingen skulle gå till.

Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Av förfrågningsunderlaget framgår att Kommunerna kommer att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. I utvärderingen har Kommunerna emellertid inte tagit hänsyn till avtalstiden, utan endast utvärderat en utbildningsdag. Då optionen gäller för hela avtalstiden inklusive optionsår borde priset beräknas på minst åtta tillfällen. Kommunerna har också begärt pris på tillkommande användare. Dessa priser har dock inte ingått i utvärderingen av anbudet. Av förfrågningsunderlaget framgår att fler användare kan komma att avropas, vilket i sin tur också innebär att vinnande leverantör ska leverera tillkommande användare vid avrop. Då leverans inte är valfritt för leverantören bör även dessa priser ingå i utvärderingen i egenskap av optioner. Inte heller avtalsadministratörer ingår i angivna priser under den årliga avgiften. Det är sannolikt att Kommunerna även kommer att behöva avtalsadministratörer under avtalstiden. Kostnaderna för dessa har trots det inte utvärderats. Om Kommunerna i utvärderingen

av Vismas anbud hade räknat med endast tre tillkommande användare hade utvärderingspriset blivit högre. Trots att Visma har lämnat orimligt låga anbudspriser på optionerna konsulttimme och utbildningsdag skulle e-Avrops anbud ha varit billigare vid en jämförelse. Tilldelning har därmed skett på felaktiga grunder och har inte beräknats på ett likabehandlande sätt. Kommunerna har utvärderat systemets funktionalitet men inte hela priset. Optionerna utgör en betydande del av kontraktets totala värde. Det går därför inte att avgöra vilken anbudsgivare som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Utvärderingsmodellen

Kommunernas brister i konstruktionen av utvärderingen har inbjudit anbudslämnare att lämna strategiska nollanbud eller onormalt låga anbudspriser. I de fall de offererade priserna inte ingår i utvärderingen har dessa blivit orimligt höga. Utvärderingsmodellen gynnar således de leverantörer som lämnar nollanbud eller onormalt låga anbud medan de leverantörer som angett marknadsmässiga anbud missgynnas. I e-Avrops anbud ingår exempelvis fritt antal användare. Av Vismas anbud framgår att man kommer att leverera utbildningar och konsulttjänster för 0 kr under avtalstiden och att tillkommande användare kostar 2 000 - 10 000 kr per användare.

Avtalstiden

När det gäller avtalstiden överstiger förlängningsoptionerna för avtalet den ordinarie avtalstiden. Avtalstiden är två år och möjligheten till förlängning är fyra år. Det kan ifrågasättas om en förlängningsoption som är längre än avtalstiden är förenligt med upphandlingslagstiftningen. Vidare kan det ifrågasättas om den långa avtalstiden är förenlig med 5 kap. 3 § LOU. Kommunerna upphandlar ett s.k. standardsystem som redan finns på marknaden och är färdigutvecklat. Då det med all sannolikhet inte innebär några

högre utvecklingskostnader eller investeringskostnader för leverantörerna på den aktuella marknaden kan det inte anses föreligga särskilda skäl för att avtalet ska löpa längre än fyra år. Det ska även noteras att alla förutsättningar för leverans inte är fastställda i avtalet, utan avrop kan ske av exempelvis konsulttimmar, utbildningar och tillkommande användare kontinuerligt under avtalstiden.

Kommunerna bestrider bifall till e-Avrops ansökan om överprövning av upphandlingen och anför bl.a. följande.

Utvärderingen

Kommunerna har vid utvärderingen gått igenom de steg som krävs för att utse det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. De anbud som klarade leverantörskvalificeringen - anbuden från Visma, Primona AB (Primona) och e-Avrop - bedömdes utifrån de krav som framgår av kravspecifikationen, kapitel 4 i förfrågningsunderlaget. Detta var steg ett i utvärderingen. Av punkten 4.1, *Allmänt*, framgår att anbudsgivaren ska vara beredd att demonstrera samtliga funktioner i systemet, vilket även innefattar så kallade bör-krav.

I steg två bedömdes om minst 50 procent av bör-kraven var uppfyllda. Dessa funktioner skulle kunna visas vid en demonstration. För att anbudsgivaren skulle gå vidare till nästa steg krävdes att minst 50 procent av bör-kraven var uppfyllda. Det kunde redan vid en läsning av anbuden konstateras att det var sannolikt att de tre kvarvarande anbuden uppfyllde skallkraven och minst 50 procent av bör-kraven. För att säkerställa att en korrekt bedömning gjorts fick Visma och e-Avrop visa sina system ytterligare en gång och efter demonstrationen kunde Kommunerna säkerställa att båda anbuden gick vidare till nästa steg. Primonas system är det system som

Kommunerna använder i dag och någon ytterligare demonstration bedömdes inte vara nödvändig av detta system.

I det tredje steget utvärderades användarvänligheten. Användarvänligheten har bedömts i omfattande tester. Anbudet från Visma kontrollerades extra noga då detta framstod som en sannolik vinnare med tanke på priset, som var det slutligt avgörande. Både Vismas och Primonas anbud bedömdes uppnå betyget fyra. Kravet för att gå vidare till nästa steg var att anbudet uppnådde minst betyg tre. Gällande e-Avrop kunde det redan vid demonstrationen fastställas att systemets användarvänlighet skulle uppnå betyget tre och således också gå vidare. Ett högre betyg än tre bedömdes inte tillföra ytterligare mervärde, vilket framgår av punkten 6.1 i förfrågningsunderlaget. Där anges att av de anbud som klarat de tidigare stegen kommer det anbud med lägst pris att antas.

För Ängelholms kommun lämnades följande utvärderingssumma.

e-Avrop	93 000 kr
Primona	91 800 kr
Visma	44 000 kr

För Höganäs kommun lämnades följande utvärderingssumma.

e-Avrop	93 000 kr
Primona	50 800 kr
Visma	32 000 kr

För Örkelljunga kommun lämnades följande utvärderingssumma.

e-Avrop	93 000 kr
Primona	60 800 kr
Visma	32 000 kr

Då e-Avrops anbud inte kunde komma ifråga lades ingen mer tid på att ytterligare testa systemet i testmiljön, utan Kommunerna nöjde sig med den demonstration som gjorts. Då en omfattande testning av e-Avrops system inte på något sätt kunde ha ändrat resultatet av upphandlingen kan inte e-Avrop ha lidit någon som helst skada av de påstådda bristerna i utvärderingen. Kommunerna har inte frångått den i förfrågningsunderlaget angivna utvärderingsmodellen.

Kommunerna har vidare inte använt sig av begränsad kontroll. Begränsad kontroll innebär att man först i ett senare skede begär in sådana handlingar som rör leverantörens lämplighet och då enbart för den anbudsgivare som myndigheten avser att tilldela kontrakt. e-Avrop gör en annan tolkning som visar att man inte har förstått vad begränsad kontroll innebär. Kommunerna har begärt in alla handlingar tillsammans med anbudet och således inte använt sig av begränsad kontroll.

Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Avtalstiden är två år och förlängning kan ske vid två tillfällen med sammanlagt högst fyra år. Totalt kan alltså avtalet gälla i sex år. e-Avrop tycks mena att Kommunerna i sin utvärdering skulle ha tagit hänsyn till en utbildningsdag per år inklusive optionsår och då beräknat priset på minst åtta tillfällen. Med tanke på att den totala avtalstiden är sex år och att utbildningen vid uppstart ingår i den årliga kostnad som anges för systemet, skulle snarare fem utbildningstillfällen räknas med. Då Visma erbjuder dessa utbildningsdagar i systempriset blir det ingen skillnad om man jämför kostnaden på ett år eller på sex år. Det framgår vidare av punkten 4.21, *Utbildning*, att en utbildningsdag per år ska erbjudas på plats hos Kommunerna. Detta innebär att om Kommunerna väljer att avropa en utbildningsdag är Visma skyldiga att leverera denna utbildningsdag till det pris som anges i anbud, dvs. 0 kr. Vidare tar inte Visma betalt för konsulttimmar. I

utvärderingen ska räknas med 20 konsulttimmar. Då timpriset är 0 kr är det lika ointressant här om man jämför på ett eller på sex år.

Det är riktigt att Kommunerna har begärt pris på tillkommande användare. Det framgår dock klart av bilagan till förfrågningsunderlaget att uppgifterna inte kommer att utvärderas då Kommunerna har angett noll som beräkningstal vid utvärderingen. Detta är endast en begäran om prisuppgift. Att det inte är sannolikt att man kommer att avropa ytterligare licenser styrks av att alla kommunerna har angett ett väl tilltaget antal licenser i förhållande till det nuvarande antal personer som genomför upphandlingar. I förfrågningsunderlaget anges att för Ängelholms kommun ska det räknas med 12 upphandlare, 50 direktupphandlare och tio tillfälliga licenser. Ängelholms kommun har i dag sex upphandlare och antalet direktupphandlare begränsas till några få per förvaltning. Fyra förvaltningar är aktuella. Örkeljunga kommun har i dag en upphandlingssamordnare på deltid. I Örkeljunga kommun anger man 11 upphandlare, 50 direktupphandlare och fem tillfälliga licenser. Höganäs kommun har två centralt placerade upphandlare. I anbudet ska det räknas med fem upphandlare och fem tillfälliga licenser. Upphandlarna gör direktupphandlingar, varför inga extra direktupphandlarlicenser bedöms behövas i nuläget. Alla dessa licenser ska ingå i det fasta pris som lämnas.

Vad beträffar avtalsadministratörer är det upphandlarna som administrerar avtalen. Ovanstående siffror visar klart att Kommunerna sannolikt inte kommer att avropa fler licenser under avtalstiden. Vismas anbud har således det lägsta priset oavsett om man räknar på ett år eller på sex år. Beräknat på ett år är kostnaden för Ängelholms kommun 44 000 kr och på sex år 264 000 kr. Kostnaden för e-Avrop är 93 000 kr. Om man antar att konsulttimmarna inte kommer att avropas övriga år är kostnaden för sex år 93 000 kr plus fem gånger 80 000 kr, dvs. 493 000 kr, en nästan dubbelt så hög

kostnad som för Vismas anbud. För övriga kommuner ser prisbilden likadan ut.

Utvärderingsmodellen

e-Avrop har vidare gjort gällande att Kommunerna brister i sin utformning av utvärderingsmodell. Modellen är tydligt beskriven och helt transparent i sin utformning. e-Avrop har påstått att utformningen leder till strategiska nollanbud eller onormalt låga priser, men har inte visat på vilket sätt detta skulle vara fallet. Att e-Avrop har en konstruktion i sin prissättning som innebär att man kan ansluta ett fritt antal användare är inte intressant för Kommunerna. Kommunernas behov avseende licenser framgår av punkten 1.2 i förfrågningsunderlaget. Modellen för utvärdering av pris är utformad efter Kommunernas beräknade behov och inte efter hur leverantörerna av upphandlingssystem konstruerar sin prissättning. Det är den upphandlande myndigheten, inte anbudsgivaren, som bestämmer vilket behov myndigheten har.

Metoden för utvärdering är förutsebar och har beskrivits i förfrågningsunderlaget. Den är också likabehandlande då det står varje anbudsgivare fritt att offerera på ett sådant sätt att Kommunernas behov uppfylls och inte lämna priser för något som Kommunerna inte behöver, nämligen ett obegränsat antal användare. e-Avrop hade möjlighet att anpassa sitt anbud till de faktiska behov som anges, men har i stället valt en standardprissättning som innebär en kommunlicens. e-Avrop kan således inte anses lida någon skada.

Visma har erbjudit ett förmånligt pris för systemet men det är på intet sätt orealistiskt att erbjuda såväl utbildning som konsulttimmar utan kostnad. Visma levererar upphandlingssystem till ett stort antal upphandlande myndigheter och har en god uppfattning om hur mycket utbildning och kon-

sulttid en myndighet behöver avropa, varför man valt att låta utbildning och konsulttimmar ingå i systempriset. Vidare är det så att Kommunerna får, men är inte skyldiga att, begära förklaring till ett lågt anbud. Det är den upphandlande myndigheten som avgör om en förklaring krävs, inte övriga anbudsgivare.

Avtalstiden

När det gäller avtalstiden finns det inte, bortsett från bestämmelsen i 5 kap. 3 § LOU avseende ramavtal, någon bestämmelse som reglerar detta. En upphandlande myndighet har att iaktta vad som är affärsmässigt rimligt vid bedömningen. Konstruktionen med en kortare avtalsperiod med möjlighet till två förlängningar valdes för det fall det skulle visa sig att leverantören inte motsvarar förväntningarna. Avtalstiden är vidare vald med hänsyn till det arbete som krävs vid ett byte av datasystem. Det är inte ovanligt att man vid upphandling av ett system har en betydligt längre avtalstid än sex år. Det kan även konstateras att det inte är fråga om ett ramavtal och e-Avrops invändning mot avtalstiden med hänvisning till 5 kap. 3 § LOU är därmed inte relevant.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan rätten pröva om en upphandlande myndighet brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

I det i målen aktuella förfrågningsunderlaget punkten 4.1, *Allmänt*, anges bl.a. följande.

Kraven som ställs i kravspecifikationen nedan ska vara uppfyllda när anbudet lämnas in. Anbudsgivaren ska vara beredd att demonstrera samtliga funktioner i systemet och tillhandahålla en testmiljö där alla funktioner i upphandlingssystemet, inklusive den del där anbudsgivaren lämnar sitt anbud, kan utvärderas. Kraven kan komma att kontrolleras via testmiljö tillsammans med en referensgrupp.

I punkten 4.2, *Användarvänlighet*, anges följande.

Systemet ska vara användarvänligt. Detta kommer att testas i erbjuden testmiljö. De anbud som klarar steg 2 i utvärderingen, se grund för tilldelning, kommer att bedömas och poängsättas avseende användarvänlighet.

Med användarvänlighet avser vi att systemet exempelvis ska vara logiskt uppbyggt och ha god läsbarhet. Vi kommer bl.a. att bedöma hur intuitivt det är, funktioner, enkelhet (undvika för många "klick") och storlek på textutor.

I punkten 6.1, *Grund för tilldelning av kontrakt*, anges bl.a. följande.

Kommunen kommer att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn tagen till pris och kvalitet.

Utvärderingen görs i steg

Steg 1 Uppfyllelse av ska-krav

De anbudsgivare som uppfyller samtliga ska-krav går vidare till steg 2.

Kontroll att ska-krav är uppfyllda.

Steg 2 Kontroll av bör-krav

De anbudsgivare som uppnår minst 50 % av poängsumman för bör-kraven går vidare till steg 3.

Steg 3 Bedömning av systemets användarvänlighet punkt 4.2

Användarvänligheten kommer att bedömas av en grupp medarbetare som var för sig gör en bedömning. Ett medelvärde tas fram och för att gå vidare till steg 4 måste systemet få minst betyget 3 i en skala 1-5.

Steg 4

Den anbudsgivare som har lägst pris kommer att antas.

I punkten 6.2, *När två eller fler anbud är lika*, anges följande.

Om utvärderingen resulterar i att två eller fler anbud hamnar på samma pris kommer anbud med högst poäng i steg 3 att väljas.

Förvaltningsrättens bedömning

Utvärderingsmodellen

e-Avrop gör gällande att utvärderingsmodellen inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas och har därvid påpekat bl.a. följande. Modellen tar inte hänsyn till hela avtalstiden, utan Kommunerna har endast utvärderat en utbildningsdag. Dessutom borde pris på tillkommande användare samt på avtalsadministratörer ingå i utvärderingen. Utformningen av utvärderingsmodellen leder vidare till strategiska nollanbud eller onormalt låga anbud.

Det kan inledningsvis konstateras att den upphandlande myndigheten har en betydande frihet att utifrån sina behov bestämma och definiera föremålet för upphandlingen. En upphandlande myndighet har vidare stor frihet när det gäller val och utformning av utvärderingsmodell. Även utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att LOU och de bakomliggande EU-rättsliga principerna inte träds för när. I det uppställda kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på

grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Kommunerna har i upphandlingen valt att låta ett antal licenser ingå i det fasta pris som efterfrågas. Enligt Kommunerna är detta ett väl tilltaget antal i förhållande till det nuvarande antalet personer som genomför upphandlingar. Skäl för att låta pris på tillkommande användare inkluderas i modellen saknas därför enligt Kommunerna. Beträffande avtalsadministratörer har Kommunerna uppgett att det är upphandlarna som administrerar avtalen varför pris på administratörer inte heller har ingått i utvärderingen. Kommunerna har vidare utvärderat endast en utbildningsdag och 20 konsulttimmar. Härvid har Kommunerna påpekat att då den vinnande anbudsgivaren har låtit kostnaden för efterfrågade utbildningsdagar och konsulttimmar ingå i det fasta priset blir det ingen skillnad om man jämför kostnaden på ett år eller på sex år.

Som angetts ovan är det den upphandlande myndigheten som utifrån sina behov har att bestämma och definiera föremålet för upphandlingen. Det har enligt förvaltningsrättens bedömning inte framkommit annat än att utvärderingsmodellen är utformad efter Kommunernas beräknade behov och att skäl att inkludera kostnad för tillkommande användare samt administratörer i modellen saknas. Det är inte heller visat att det skulle få någon betydelse för utvärderingen av priset om Kommunerna hade valt att jämföra kostnaden för utbildningsdagar på sex år i stället för på ett år. Vidare finner förvaltningsrätten att förfrågningsunderlaget och den däri redovisade utvärderingsmodellen är utformat på ett sådant sätt att anbudsgivarna har fått en tillräckligt god bild av vad Kommunerna kommer att lägga vikt vid i sin utvärdering för att kunna utforma ett konkurrenskraftigt anbud. Då e-Avrop inte heller i övrigt förmått visa att den i målet aktuella utvärde-

ringsmodellen inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas saknas skäl för ingripande i denna del.

e-Avrop gör vidare gällande att Visma har lämnat ett onormalt lågt anbud. Härvid kan konstateras att LOU ger en upphandlande myndighet möjlighet att förkasta ett anbud om den upphandlande myndigheten finner att priset är onormalt lågt. Kommunerna har inte i denna upphandling bedömt att någon anbudsgivares pris är onormalt lågt. Någon skyldighet för upphandlande myndighet att förkasta anbud på grund av lågt pris följer inte av LOU.

Utvärderingen

e-Avrop gör vidare gällande att Kommunerna brutit i samband med utvärderingen av bolagets anbud och har därvid redogjort för hur Kommunerna har frångått förfrågningsunderlaget genom att underlåta att kontrollera bolagets offererade system på sätt som angetts i förfrågningsunderlaget. Vidare menar e-Avrop att Kommunerna, genom att man kontrollerat andra anbudsgivare, har frångått likabehandlingsprincipen.

För att grund för ingripande mot upphandlingen ska föreligga är det inte tillräckligt att sökanden anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada, utan sökanden ska visa att denne har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats.

Förvaltningsrätten konstaterar att e-Avrop har bedömts uppfylla samtliga ställda krav. e-Avrops anbud har tilldelats betyget tre vid bedömningen av systemets användarvänlighet och har därmed gått vidare till utvärderingen. Så som påpekats av Kommunerna hade ett högre betyg än tre inte tillfört något ytterligare mervärde för e-Avrop. Av förfrågningsunderlaget punkt 6.1, Grund för tilldelning av kontrakt, framgår att det slutligt avgörande för

utvärderingen är lägsta pris. Vid nu angivna förhållanden anser förvaltningsrätten att e-Avrop inte förmått visa att de åberopade bristerna i samband med utvärderingen har medfört skada eller risk för skada för bolaget.

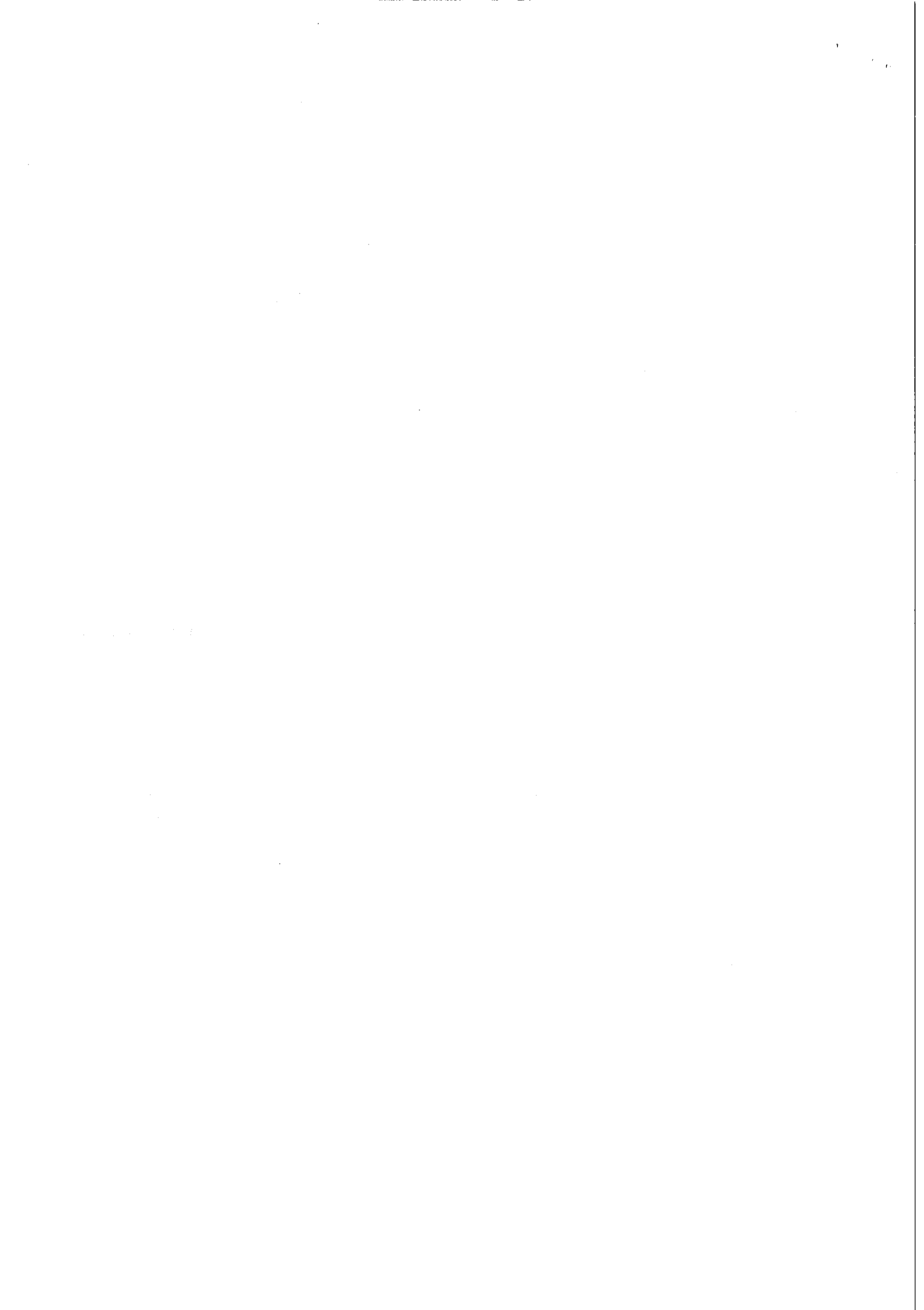
Avtalstiden

När det gäller avtalstiden konstaterar förvaltningsrätten att den i målen aktuella upphandlingen inte avser ett ramavtal. Bestämmelsen i 5 kap. 3 § LOU om avtalstid gällande ramavtal är därmed inte tillämplig och det finns därför inte något krav på att upphandlande myndighet måste ange några särskilda skäl. Kontrakt bör emellertid inte tecknas för längre tid än vad som kan anses rimligt, med tanke på den begränsning på konkurrensen som längre kontrakt har. Enligt förvaltningsrättens mening har e-Avrop inte visat att förevarande kontrakt har en sådan begränsning på konkurrensen att det kan anses strida mot bestämmelserna i LOU.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att det inte finns skäl för ingripande enligt LOU på de grunder som e-Avrop åberopat i målen. e-Avrops ansökan om ingripande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Ola Brändström

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

1950-1951
1952-1953